

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 249. szám.

Szerda, október 30.

Magyar élheteretlenség.

— október 30.

(B—ő.) Az Országos Magyar Gazda-
sági Egyesület hivatalos lapjában nem-
régiben panaszolta el egyik gazda, hogy
mikor legutóbb Svájcban járt tenyészállat-
okat beszerezni: siementhali teheneket
és apaállatokat, egynémelyik állomáson
két-három Magyarországról származó bor-
júkkal telt vasuti kocsit fedezett fel. Az
élelmes svájciak tehát innét viszik ki
nagy részét növendék korában azoknak az
állatoknak, amelyeket felnőtt korukban
mint eredeti svájci tenyészanyagot sóz-
nak a magyar gazdák nyakába.

Igaz-e ez a dolog, azt hirtelenében
megállapítani nem tudjuk. De hogy sok
benne a valószínűség, azt számtalan ha-
sonló példa erősíti meg. Így vagyunk pl.
a komlóval is. A magyar komló nem kell
a sörgyárosoknak, kénytelenek vagyunk
kivinni a komlót Csehországba és az ottani
piacra értékesíteni, amelyet természetesen
a közvetítőktől a magyar sörgyárosok
vesznek össze csehországi komló gyanánt.
Így vagyunk az uborkával is. Znaim vá-
rosát már évek óta Nagykőrös látja el
uborkával, amit a znaimiak besavanyítanak
s ötször annyi árért, mint ahogy a
nyers terméket vették, eladják a magyar
fogyasztóknak. Beszéljünk-e arról, hogy
mennyi magyar gyümölcs vándorol ki
idegenbe, amely aztán cukrozottan, vagy
befőtt formájában mégis csak vissza ke-
rül hozzánk, de természetesen a nyers
anyagnak 5—6-szoros áráért.

Mikor a tulipánmozgalom fénykorát
élte, vajjon ki szállított nekünk a legtöbb
tulipánjelvényt? Bécs városa! Pedig a
tulipánjelvény valóságos kötelezvény-
számra ment, hogy annak a viselője csakis
magyar ipareikket vásárol.

Ime ezek a példái a magyar élheteret-
lenségnek, értékesítési viszonyaink rende-
zettelenségének.

Mikor a balkán államok mozgolódni
kezdtek, egy esomó bolgár kertész hagyta
itt az országot. Mi ett ennek a követke-
zménye? Hogy a nagyobb városok piacain
hirtelen felszökött a zöldség ára, sőt egy-
némely helyen valóságos zöldségínség
ütött ki. Ha valami idegen nemzet fia hal-
laná ezt, a szemünk közé kacagna. Hát a
magyar ember, a magyar gazda tényleg
olyan élheteretlen, hogy még a szántóföldjé-
ből is egy idegen nemzet fia gyűjt va-
gyont?

Azt is tudja mindenki, hogy Magyar-
országon rengeteg paprika terem, de ha
nekem, mint nagykereskedőnek szüksé-
gem volna egy vasuti kocsi rakomány pap-
rikára, kénytelen lennék azt Bécsben meg-
venni.

A csemegeüzletekben métermázsza
számra látunk tirolai almát, amelyért hihe-
tetlen árakat elkérnek a kereskedők. Vaj-
jon nálunk nem terem elég alma? S a mi
almánk nem eléggé finom, nincs olyan jó,
mint a tirolai alma? Sokkal jobb, de a ma-
gyar élheteretlenség úgy hozza magával,
hogy mi mindent drágán veszünk és ol-
csón eladunk.

Vajjon mi ennek a következménye?

Az, hogy napról-napra szegényedünk, ami
természetes dolog is, mert aki többet költ,
mint amennyit keres, annak előbb-utóbb
tönkre kell mennie. De hát vajjon hol ke-
ressünk erre a betegségre orvosságot? Hát
ezen a bajon nem segít más, mint a szer-
vezkedés, a szövetkezés.

Az élheteretlenség a gyöngeségnek a
jele. Már pedig a gyöngeségen másképp se-
gíteni, mint a szétforgácsolt apró erők
tömörítésével, nem igen lehet. Elsősorban
a gazdaközönséget kell alkalmas szerveze-
tekbe tömöríteni, gazdakörökbe és szövet-
kezetekbe, amelyek unos-untalan szemé-
lé tárják, hogy mennyire becses a ma-
gyar földnek minden terméke, amelyek
megtanítják a népet a kereskedelmi alap-
ismeretekre, a kétszer kettő négyre, a
melyek világosan a szemé elé tárják azt a
keserves utat, amit egy-egy terméknek
meg kell tenni, amíg a termelőtől eljut a
fogyasztóig.

HIREK.

— **Köszönet.** A „Gyermekbarát-
egylet“ javára adományoztak: Délmagyar-
országi cukorgyár r. t. 50 K., Winter I. H.
és neje 10 K-t, Hirtenstein Márk 5 K-t,
mely nemeslelkű adományokért e helyütt
mond hálás köszönetet az egylet elnök-
sége.

— **Esküvő.** Ormos György az Athe-
naeum irodalmi és részvénytársulat tit-
kára Budapestről ma tartotta esküvőjét
Pollák Szidikével Nagybecskereken.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m.
kir. belügyminiszter a torontálvásárhelyi
Chevra-kadisa alapszabályait jóváhagyta.

„TORONTÁL“ tárcája.

Ősz lett . . .

Az utcán szólította meg a leányt egy
szombat este, midőn az üzletből hazafelé
ment. A tolongásban egymás mellé kerül-
tek és a szemek találkoztak. Az ismeret-
ség hamar megtörtént. Elkísérhette a le-
ányt lakása közelébe. Tovább nem. Az
anyja megláthatta vona.

Másnap kirándulást tettek. Hova: az
mellékes utat nekik. Felszálltak az első
villamos kocsiába, amelyben helyet talál-
tak. A végállomásra pedig céltalanul
mentek tovább. Nem tudták, hogy hova
vezet az út. De az mindegy volt. Minde-
nyütt szép egy ragyogó májusi vasárna-
pon, ha az ember fiatal, kettesben van s
egy kicsit szerelmes. De jól eltaláltak. Az
utjuk őket egy zöld dombhátra vezette,
honnan kétfelé is kilátás nyílt barátság-
os völgyekre, melyeknek mélyén, virágos
gyümölcsfák mögött, kis, egyemeletes há-
zak rejtőztek. Ezeknek a völgyeknek in-
nenső oldalai valóságos furcsák voltak.
Csupa táblára voltak felosztva. Voltak
egészen sötét, kissé lilában fénylő dara-
bok, frissen szántott földek, azután világo-
sabb barna szőlőtáblák következtek, me-
lyek még egész kopárak voltak s a világos
fehérben vagy rózsaszinben virágzó gyü-
mölcsfák annál jobban előtűntek, aztán
ismét rét következett, melyen az alig sar-
jadzó füv világos, végtelenül gyöngéd zöld-
ben diszlett, úgy, hogy a színt inkább csak
sejteni lehetett, mint látni. A völgyekből
elfojtva hangozott a különböző „zöldbeli
vendéglők“ zenéje s közbe innen-onnan
vidám emberek kiáltása vagy nevetése,

melyet azonban tulhangzott egy felszálló
rigó füttye.

Ezen az uton mentek ők ketten. Sok
tarkaruhás, vidám, lármázó ember között,
kik vagy hozzájuk hasonlóan, párosával,
vagy pedig gyerekeikkel vonultak ugyan-
azon az uton, mégis egyedül voltak. Szót-
lanul mentek egymás mellett. Mi szükség
volt a szóra, ha a kezük mindig sürűben
összeért s végül hosszasan egymáséban
maradt.

Azután leültek egy kertben, nagy fák
alá, egy üveg bor mellé. Köröskörül fe-
csegték és nevettek az emberek s ők úgy
éreztek, hogy senki sem figyel rájuk. Mind
közelebb ültek egymáshoz a fapadon s
mind bensőbbben simult a leány a fiuhoz.
S midőn Katica felijedt — hogy olyan
késő van, hogy az anyja várja — és haza-
tértek, az uton, melyre a kedves este át-
láthatatlan függőnyt szőtt, a fiu odaadta
és megkapta az első csókot.

Egy októberi délután — mint már
olyan gyakran az első vasárnap óta — a
két völgy közötti dombháton mentek ket-
ten. Tulajdonképpen nem volt sétára való
idő. Az ég leeresztette függőnyeit, melyek
majd a földig lógtak alá. A dombok körö-
skörül fáradt, szürke színűeknek látszó-
tak, amit a fák sárga vagy pirosuló foltja
még kellemetlenebbül tüntetett fel. Egy
hangot alig lehetett hallani, legfeljebb itt-
ott egy nehézkesen repülő varju károgását
Ismét szótlanul mentek egymás mellett.
De nem azért, hogy így is megértették
egymást, hanem mert nem volt mondani-
valójuk. Először szokásszerűleg, anélkül,
hogy valamire gondolt volna, a nő a férfi
karjába akasztotta az övét. De azután el-
engedték egymást. Így kényelmesebben le-
het járni. Mindegyik a maga gondolatai-
val foglalkozott. A férfi arra a májusi va-

sárnapra gondolt. Tulajdonképpen mi tör-
tént azóta? Megváltozott talán? Nem,
nem. Megvolt még a fényes, szőke haja,
mely egykor úgy elragadta, a kedves, kék
szeme, melyet úgy szeretett. Csak a szája,
mely mindig nevetett, volt most komoly.
S ő maga sem változott bizonyára meg.
Csak annyiba, hogy már nem szereti a
leányt. De hogy ez miképpen történt, ezt
sem tudta megmondani. Csak a kezdetre
emlékezett, amikor mind a ketten végtelen-
ül boldogok voltak s nem kívántak
semmi mást, azután a későbbi napokra,
mikor unatkoztak egymás mellett. Igen,
így történt. Ilyen órákban semmi mon-
danivalójuk nem volt egymás számára. Az
unalom ölte meg a szerelmet. S ma a teme-
tése volt ennek a szerelemnek. A férfi egy
kissé szomorú volt. A leány azonban egy
fiatalemberre gondolt, akit neki nemrég
mutatott be a barátja s aki kérte, hogy
a legközelebbi vasárnapon tegyenek kirán-
dulást. Neki tulajdonképpen szebb szeméi
vannak, mint Pistának. Felemelte a fejét,
hogy kísérelje meg nézni. Ekkor látta,
hogy gondolkozva pihen rajta a tekintete.

— Te, Katica, a napokban egy fél-
évre Németországba utazom.

A leány nem felelt semmit. Egy idő
mulva megszólalt:

— Fázom, könnyen vagyok öltöz-
ködve, menjünk haza. Nincs is értelme,
hogy itt a ködben bolyongjunk.

Megfordult. S a férfi ismét elgondol-
kozott, miképpen történhetett, hogy a bol-
dagságuknak meg kellett halni, hogy
ma egymástól nyugodtan elbucsznak,
mint két idegen. S nem tudott feleletet
adni.

Őszre járt az idő.

Franz Elbogen.

— **Uj megyebizottsági tagok.** Az időközben megüresedett megyebizottsági tag-ságokra tegnap ejtették meg a választásokat, amelyeknek eredménye a következő:

Nagykomlós Berez Árpád községi jegyző, Nagytárnok id. Tullies György tb. főszolgabíró, Csene Wiszt Ferenc községi jegyző, Óecska Lowieser Mihály ny. máv. főpénztáros, Felsőelemér Wattay-Pelbárt Endre takarékpénztári igazgató, Tiszaszentmiklós Buják Emil magánzó, Zichfalva Wagner Ede szolgabíró, Perlasz Lokaicsék György, Nagyszentmiklós Kovácsics Ferenc járásbíró, Szentpéter Hartner József, Gyula dr. Mihálovics István főtisztos. — A választások általában mindenütt a legnagyobb csendben, egyetértéssel folytak le.

— **Ag. evangelikus belmisszió.** A helybeli evangelikus egyház gyülestermében november, december és januárban vasárnaponként délután 4 órakor a keresztyen vallás erkölcsi világnézet megismerése, protestáns ontudat fejlesztése s az egyházasság apolása céljából előadások, eszmecserek, egyes ilyen művek ismertetése, cikkek felolvasása útján az egyháztagok között ugynevezett belmisszió fog gyakoroltatni, miről az egyház tagjai ez uton is értesítettek s buzgó közreműködésre felhívva. — Egyházi elnökség.

— **A reformáció emléknapja.** Többször adtunk már hírt arról, hogy a nagybecskereki református egyház október hó 31-én, esütörtökön délután 5 órakor a református templomban emléknapot rendez. A rendező bizottság ma adta ki az ünnepély végleg megálapított sorrendjét, amely a következő:

1. Himnusz. Előadja a felső keresk. és polg. isk. dalárdája, Osztie Béla énektanár vezetésével. 2. Praeludium. Hegedűn előadja Szabó Béla törvényszéki bíró, gordonkán Strusz Szerafin bankfőnök és harmoniumon Kokics Egon. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Erdős Béla tanár. 4. Ima. Hegedűn előadja Szabó Béla, harmoniumon kíséri Kokics Egon. 5. Október 31-én. Szavalja Kiss Juliska. 6. Andante. Gordonkán előadja Struss Szerafin, harmoniumon kíséri Kokics Egon. 7. Imát mond Szalay József ref. lelkész. 8. Szózat. Előadja a felső keresk. és polg. isk. dalárdája. Osztie Béla énektanár vezetésével. Az ünnepélyre belépő díj nincsen s az érdeklődőket ez uton is meghívja az egyházközség.

— **A hírlapíró szövetség köréből.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének felügyelő-bizottsága vasárnap ülést tartott Szegeden. A bizottság ezuttal tartotta meg harmadéves újjáalakulását és egyhangulag Csányi Jánost, a szegedi kereskedelmi s iparbank vezérigazgatóját választotta elnökévé. Megvizsgálta ezután a bizottság a szövetség félévi számadásait és megállapította, hogy a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének a vagyona 143715 korona 10 fillér. Ezen összegből a tényleges vagyon 128704 korona 10 fillér, a követelések összege pedig 17011 korona. A felügyelő-bizottság Szmollény Nándor felügyelő-bizottsági tag javaslatára elhatározta, hogy a november 1-én megtartandó igazgatósági ülés, elé javaslatot terjeszt, hogy a szövetség vagyonából 3000 koronát különítsenek el és ezt a tőkét a szövetség nagyérdemű elnöke: Szávay Gyula nevében alapítvány gyanánt kezeljék és évi kamataiból vidéki hírlapírók árvaikat segélyezzék. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége szegedi központi pénztárába legutóbb a következő adományok folytak be: Várady L. Árpád dr. győri püspök 200 K, Győri Általános Takarékpénztár 200 K, Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, Budapest, Somogy, Moson, Ungvármegyék közönsége 100—100 K, Kőszegi Takarékpénztár, Szombathelyi Takarékpénztár 80—80 K, Fejér, Hontvármegyék közönsége Szentgotthardi Takarékpénztár, özv. Holtzer Jakabné Szeged 50—50 K, Vas megyei Takarékpénztár 30 K, Szombathelyi mezőgazdasági taka-

rék és hitelbank 20 K, Körmenyi Takarékpénztár 10 K.

— **Tanulók tüztöltő vizsgája.** A nagybecskereki önkéntes tüztöltő-testület mint minden évben, úgy az idén is nemes buzgósággal képezi ki a tanuló ifjúságot a tüztöltésre. Így most összeállították a felső keresk. isk. középső osztályát képezte ki tüztöltőkká egy öt hetes tanfolyamon, amelyen Szávay Sándor megyei tüzfelügyelő s Kolárich Gábor mentőtestület az elméleti részből, ifj. Szabó Bertalan pedig a gyakorlati részből oktatta ki a tanulókat. A tanfolyam a holnapi nappal fejeződik be, amikor a növendékek tüztöltő vizsgájukat tartják meg. A vizsga holnap délután 3 órakor lesz a tüztöltő laktanya udvarán, a melyre az érdeklődőket szívesen látja a tüztöltő-testület vezetősége, már csak a növendékek ambíciójának fokozása végett is.

— **Baleset a disznóölésnél.** Veszedelemes baleset ért ma reggel disznóölés közben egy fiatal henteslegényt. A Rózsaszálloda tulajdonosa ugyanis ma reggel disznót öletett és az egyik disznót a hentesmesternek Kovács János nevű 16 éves legénye szurta le. Amint azonban a szerencsétlen fiatal legény a sertesbe dőtte kését, véletlenül átvágta balkezeének csukló ereit. A heves vágás következtében igen mélyen vágott bele csuklójába, úgy, hogy óriási vérzés állott be. A megrémült legényt azután gyorsan bevitték a városi orvosi hivatalba, ahol az inspekciós Becker egészségügyi rendőr őrmester kötözte be a karját, majd a kórházba szállították s most ott ápolják. Kovács János állapota a nagy vérvesztés folytán igen súlyos.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltek.

November 11. A közig. bizottság ülése.

Színház, irodalom.

Heti műsor:

Október 30. szerda: Varázskeringő.
Október 31. esütörtök: Benn az erdőn. (Ujdonság.)
November 1. péntek d. u.: Molnár és gyermeke, este: Aranyvirág.
November 2. szombat: Primerose kisasszony. (Ujdonság.)
November 3. vasárnap d. u.: Ingenyelők, este: Asszonyfaló.

** **A tolvaj.** Nagy közönség élvezte tegnap ismét Bernstein színpadi mesterfogásait A tolvajban, amelyet a társulat gondos rendezéssel, gördülő előadásban hozott színre. Az előadás központja Huzella Irén volt, aki Louise szerepében igazán művészi tökéletességgel játszott s játékaival egész este lebilincselte a közönséget. Alakítását gyönyörűséggel néztük, mert minden mozdulata, hangja, kifejezése a legpompásabb rajza volt a szerelmes asszonynak. Szerelmi heve, vergődése, kitörései és szenvedése csupa igazság, szín és drámai erő. A kisasszony a legteljesebb mértékben megérdemelte azt a lelkes ovációt, amelyben a közönség játékát részesítette s a társulatnak benne olyan kiváló drámai hősnője van, akit bizony keveset találhatunk. Ilyen művészi

erő mellett annál inkább kár, hogy a társulatnak nincs megfelelő drámai művésze. Mert hiába B. Czobor Gyula, aki sok szerepében kiváló alakítást nyújt, minden igyekezete mellett sem tudta megállani a helyét Huzella mellett s csak halvány gyöngy kópiáját adta Voysin Richardnak. Lagarde Raymond szerepében Ungvári Miklós jellemzően játszotta a gyötördő apát s különösen az erősebb kitérőkben találta el a hangot. A többi szerepekben Vándory Géza, Karolyi Ibolyka és Rónai Imre megfelelőek voltak.

* **A temesvári Arany János-társaság** nemes kegyeletteljes megemlékezéssel áldozott tegnap néhai fáradhatatlan főtájkára, Lendvai Miklós emlékének. Szép, igaz, hatásos szavak méltatták a Délmagyarországi Közlöny egykori lelkes szerkesztőjének érdemeit, melyeket a magyar nemzeti kultúra, a vármegyei közigazgatás és az önzetlen jótékonyág szolgálatában szerzett. Megkapóan híven jellemezte Lendvai Miklóst az Arany János-Társaság elnöke, Szaboleska Mihály elnöki megnyitójában, majd Pogány Mihály, a Temesvári Hírlap szerkesztője, az Arany János-Társaság rendes tagja mondott gyönyörű és lelkes szavakba foglalt emlékeszédet Lendvai Miklós felett. A közönség megindultan hallgatta az elhunyt végtelen sok érdemének igaz méltatását és lelkes tapsal honorálta Pogány Mihály előadását. Ezután Száva Zoltán dr. rendes tag több költeményét adta elő, majd Járósy Dezső rendes tag tartott érdekes előadást.

Törvényszék.

§ **A gyilkos testvér.** Megirtuk annak idején, hogy Sparioszu Lázár kistárnoki lakos f. é. július 24-én reggel testvérátját, Sparioszu Pétert, aki öt korcsmázó életmódja miatt állandóan korholta és néha meg is fenyegette, az udvar végén levő szalmakazalban elrejtve tartott Werndl puskával lesből agyonlőtte. Sparioszu Lázár ellen a kir. ügyészség szándékos emberölés miatti nyújtott be vádiratot A gyilkos testvér ügyében a jövő hó 8-án lesz az esküdtzéki főtárgyalás. Ezzel az ügyvel véget is ér a novemberi esküdtbírósi ülésszak.

§ **A tartásdíj körül.** Sok dolgot ad a nagybecskereki bíróságoknak id. Paul Pál alsóeleméri lakos. A legutóbbi négy év alatt testisértésért, lopásért, orgazdaságért és közokirathamisításért kapott kisebb-nagyobb büntetéseket. Büncselekményeiben többnyire segítőtársa volt Radulov Milica, akivel Paul a feleségének elhagyása után összeállott. Paul Pál ellen a felesége tartásdíj iránt pert tett folyamatba és a bíróság kötelezte Paul Pált, hogy nevének és kiskoru gyermekeinek tartásdíja fejében havonta 70 koronát fizessen. Az ekként elmarasztalt Paul azzal a céllal, hogy felesége megítélt követelésére nézve kielégítést ne szerezhesen, összes ingatlan vagyonát színleges adásvételi szerződéssel Radulov Milicára ruházta át. Paul Pálné ekkor Radulov Milica ellen lépett föl perrel, mire Radulov Milica a földeket koholt ügylettel Paul Pálnak első házasságából származott nagykoru fiára, ez utóbbi pedig Erszki Ignya helybeli lakosra ruházta át. E cselekményük miatt a kir. ügyészség mind a négyük ellen hitelezői csalás büntetése miatt emelt vádat, melyet tegnap tárgyalta a törvényszék. Ítéletre nem került sor, mert a vádlottak vitássá tették azt a kárösszeget, melyet manipulációjuk folytán Paul Pálné szenvedett és a kárösszeg tisztázása végett a bíróság elrendelte a vonatkozó telekkönyvi iratok beszerzését.

§ **A csirketolvaj.** Magda Péter óecska napszámos a f. é. május havában több écska

NŐI KALAPOK

A LEGDIVATOSABBK
ÉS LEGSZEBBEK

JÓNÁSZ BERTALANNÁL.

lakos udvarában tett éjjeli látogatásokat. Az udvarokba a kerítésen át mászott be és onnan tyukokkal megrakodva távozott. Május 24-én éjjel azonban, mikor Uhl Márkus écskai lakosnál működött, az éjjeli őr megcsipte és a csendőrség kezére juttatta. Hat rendleli bémászások lopás büntette miatt tegnap vonta kérdőre Magda Pétert a nagybecskereki törvényszék. Vádlott a lopások közül kettőt beismer, a többit azonban tagadta. A bíróság a csirketolvajt négy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a kir. ügyész sulyosbításért, a vádlott pedig enyhítés végett felelőbejelentette be.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Katonai kordon az országház körül. — Az ellenzék fölvonul és elvonul. — A delegáció összehívása. — A házszabályok végleges revíziója. — Andrássy beszél.

Budapest, okt. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Több heti szünet után a képviselőház ma megint összeült, hogy meghallgassa a delegáció összehívására vonatkozó királyi kézirat kihirdetését. Az ellenzék ma megint testületileg fölvonult a parlament elé és két helyen is be akart jutni a Házba, de mivel valamennyiüket nem eresztették be, megint elvonultak a parlament elől. Csupán Andrássy Gyula gróf ment be a Házba, aki föl is szólalt és a törvénytelenégekről panaszkodott, a mire Tisza István gróf adott megfelelő választ. Az ülésen indítványt adtak be a végleges házszabályrevízió dolgában, amit a ma délután 4 órakor tartandó ülésen tárgyal a képviselőház.

Az ellenzék fölvonul és elvonul.

A szövetkezett ellenzék a néppárt körhelyiségeiben gyülekezve, fél 10 órakor testületileg fölvonult a képviselőház elé, amelyet erős katonai és rendőri kordon vett körül. Mivel a kitiltott képviselőket nem engedték be a Házba, az egész ellenzék a dunaparti kapuhoz vonult s itt akart bejutni, de itt is egy század gyalogság vont kordont Dietz kapitány vezetése alatt, aki itt senkit sem engedett be. Mivel pedig egyes ellenzéki képviselők erőszakoskodni kívántak, a kapitány szuronyt szegeztetett a képviselőkre, hivatkozván arra, hogy ő parancsot teljesít, erre az ellenzékiek nagy lármával elvonultak.

A képviselőház ülést

negyed 11 órakor nyitotta meg Tisza István gróf elnök, aki ismét hangoztatta, hogy kénytelen volt karhatalommal megvédeni a Ház tekintélyét. Elnöki előterjesztései során bemutatja a

delegáció összehívásáról

szóló királyi kéziratot, melyet a Ház tudomásul vesz.

Ezután Kammerer Ernő indítványt terjeszt be, hogy a

házszabályrevízió végleges megállapítására

küldjön ki a Ház egy 21 tagu bizottságot. A képviselőház az indítvány tárgyalását a ma délután tartandó ülésre tűzte ki.

Most Lukács miniszterelnök tesz több kisebb előterjesztést, Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter pedig javaslatot terjeszt be a löverseny fogadások megadóztatásáról szóló törvényjavaslat módosítása tárgyában.

Kiss Ernő előadó a mentelmi bizottság jelentését terjeszti be szeptember

18-iki ülésen kizárt képviselőkről.

Tisza István gróf elnök indítványára a legközelebbi ülést ma délután 4 órára tűzik ki, amikor Kammerer Ernő indítványát tárgyalják.

Andrássy beszél.

Most általános meglepetésre Andrássy Gyula gróf emelkedett szólásra, aki bennmaradt a képviselőházban. Andrássy Gyula nagy zajban arról beszél, hogy a képviselőháznak nincs joga törvényes alkotásokat hozni, mert a Házból hiányzik a parlamenti szabadság. Tiltakozik az elnöki erőszak ellen s azt mondja, hogy neki csak olyan béke kell, amely megővja a jogrendet.

Tisza István gróf, aki időközben átadta az elnöki széket Jankovich alelnöknek, a képviselői padokból reflektál Andrássy felszólalására. Tisza István gróf konstatálja, hogy Andrássy Gyula gróf mindég az obstrukció ellen foglalt állást, de valahányszor le akarták törni az obstrukciót, akkor ennek utját állta. Hangoztatja, hogy a többségnek megkezdett küzdelmet folytatni kell, amíg a békét és a rendet nem biztosítja.

Lukács László miniszterelnök is megállapítja, hogy az ellenzék az oka a jelenlegi helyzetnek. Mikor ő első ízben konciliáns engedményeket ajánlott fel, Kossuth Ferenc erre ultimátummal felelt s legutóbbi békejavaslatát is felbontatlanul küldte vissza az ellenzék.

Ezzel az ülés véget ért.

A balkáni háború.

Aziz pasát nem lőtték agyon. — Nagy csata Kirkkilisszénél. — A szerb-török harcokról.

Budapest, október 30. (A „Torontál” ered. táv.) A balkáni harcokról érkezett jelentések csak egy fontosabb eseményről adnak hírt. Ezt az eseményt egy konstantinápolyi távirat jelenti, amely szerint Kirkkilissze körül nagy csata folyik a bolgár és török hadsereg között. Egy másik jelentés Kirkkilissze parancsnokának, Aziz pasának agyonlövéséről szóló hírt cáfolja meg.

Mai jelentéseink a következők:

Aziz pasát nem lőtték agyon.

Budapest, október 30. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, az a hír, hogy Kirkkilissze parancsnokát agyonlőtték volna, nem felel meg a valóságnak, csak az a tény, hogy Aziz pasát haditörvényszék elé állították. Elrettentő példaként azonban 200 katonát agyonlőttek gyávaság miatt.

Nagy csata Kirkkilisszénél.

Budapest, október 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik, a török hadügyminiszternek a harcokról ide küldött távirata szerint Kirkkilisszétől északra Drinápolyig egész vonalon tegnap délután nagy csata folyik a török és a bolgár hadsereg között. A hadügyminiszter jelentése szerint, a bolgár hadsereg megkezdte a visszavonulást. A küzdő felek részéről mintegy kétszáz ezer ember áll harcban.

A török-szerb harcokról.

Budapest, október 30. (A „Torontál” ered. táv.) Belgrádból sürgönyzik: Úszkóbból érkezett távirat jelenti, hogy a Kacsanik-szorosban tegnap a szerb-török csapatok között véres harc folyt, amelyben mindkét fél tetemes veszteséget szenvedett. A távirat szerint, a török csapatok több ágyu hátrahagyásával visszavonultak.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11-93
Rozs (áprilisra)	10-54
Zab áprilisra)	11-39
Tengeri (májusra)	8-10

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Zsombolyai járás főszolgabírájától.

8190—1912. szám. 1220—33

Pályázati hirdetés

A lemondás folytán megüresedett és évi 800 korona fizetéssel javadalmazott garabosi községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi 1. t.-c. 6. szakasza és az 1900. évi XX. t.-c. 3. szakaszában körülírt minősítési és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi november hó 14-ik napjának délután 5 órájáig nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Megjegyzem, hogy a 200 korona állami fizetéskiegészítés iránti eljárás folyamatban van.

A választási határidőt a pályázat lejártá után fogom kitűzni.

Zsombolya, 1912. évi október hó 23-án.

Fóris, főszolgabíró.

A Fonciére

Pesti biztosító intézet

nagybecskereki főügynöksége

fizetéses gyakornokot

keres.

1232—32

403—1912. végtr. sz.

1236—1.1

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 76/2. számú végzése következtében Szremác Dusané Bojana javára 73 kor. s jár. erejéig 1912. évi április hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1820 koronára becsült következő ingóságok u. m.: buza és tengeri nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 76/4. számú végzése folytán 73 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi április hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 51 kor. 79 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bótoson adós lakásán leendő megtartására 1912. évi november hó 7-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1912. évi október hó 20. napján.

Szeesko Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Alkalmi vétel

rövidárak,
fehér- és szövöttárakban,
női és férfi divatcikkekben.

Jónász Bertalan.

1213—10.2

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki tisztelt vevőimet, hogy a

Városi virágcsarnoknak magánkézbe történt átadása folytán

a mindszenti élő- és száraz műkoszorúk, sircsokrok, sirdiszítések, gyönyörű cserepes chrysantheumok

Bajza-utca 8. szám
(Amerika városrész) városi kertészethen **rendelhetők meg.**

További szives pártfogást kér

OLÁH GÁBOR városi kertész.

Telefonszám 309. Telefonszám 309.
1200-63

Semmi sem pótolhatja a

Bendalin

lezjobb, folyékony kályhaezüstfestéket

Nem pattan le vörösré izzott kályháról sem, hanem kihűlésük után ismét szép ezüstfényű marad.

■ Nem robban! ■
Használatban rendkívül kiadós.

Kapható: Prandell Rezső és Deutsch Márton fűszerkereskedésében Nagybecskerekben

Egyedüli gyárosok:

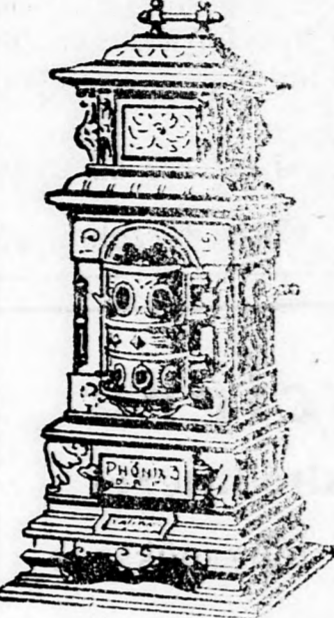
Georg Benda Lutz-Werke

bronzfestékgyár, Wien, Traismauer N.-O. Prag.

1172-204

Riessner kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarósebb folytonégői.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakaríthatik

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal vaskereskedésében az arany kaszához
Nagybecskerek, Hunyadi-utca 606/37.
020-x 42

Világító cikkek

Calcium-Carbid, darabos

50 és 100 kilós vashordókban kilója **56 fill.**

1-2 és 5 kilós bádogdobozokban **80 „**

Világító benzin literje **60 „**

Mécsolaj kilója **1 kor. 20 „**

Égőszesz literje **72 „**

Magnesium fáklyák . . darabja **3 kor. — „**

Excelsior fáklyák „ **1 „ 60 „**

Bengálgertyák, színesek

darabja **50 fillér és 1 korona.**

Bengálkupok, színes görögtűz darabja **20 fillér.**

Görögtűz, fehér . . kilója **2 korona 40 fillér,**

veres **3 „ — „**

Kovács Sándor drogériája
Nagybecskerek.

Telefon 43. 1176-112 Telefon 43

Virágkereskedés.

Miután a nagybecskereki Városi virágüzlet vétel útján tulajdonomba ment át, van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

élő- és művirágkoszorúk, szép cserepes virágok, valamint izléses alkalmi csokrok a legolcsóbb árban kaphatók

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, kiváló tisztelettel

FISCHER TERUS virágkereskedő,
állami iskola épület, Pénzügyi palotával szemben.

Párdányi járás főszolgabirájától.
4424-1912. szám. 1231-2.2

Pályázati hirdetés.

A leköszönés folytán végleg megüresedett **ujpécsi községi baba állásra** pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 27 és 28. §-aiban előirt okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi **november hó 5-éig** alólirott hatóságnál annál inkább benyujtsák, mert a később beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

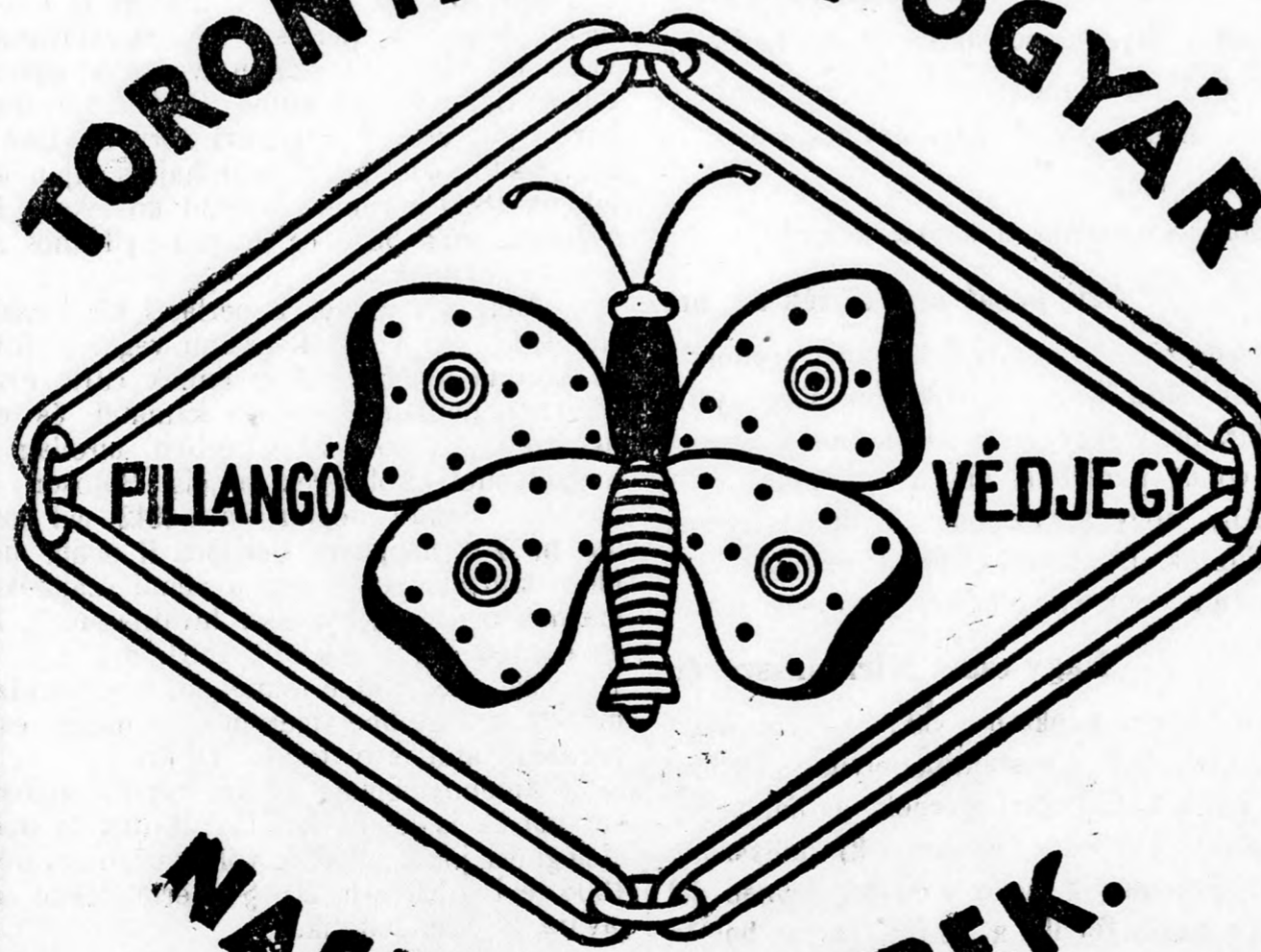
A bábának javadalmazása évi 240 korona és azonfelül jár neki minden egyes szülei esetnél való közreműködéséért 4 korona látogatási díj. Igazolt szegényeknél ingyen köteles eljárni.

A német nyelvet birók előnyben részesülnek.

A választás később lesz kitűzve.
Párdány, 1912. évi október hó 18-án.

Hertelendy, főszolgabiró.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKERÉK.

Külön cipőosztály!

Mindenféle férfi-, női-, fiu- és leánycipők.

Galoschni (sárcipők).

Torontáli strapa-cipők.

932-43.25

Mindszentelek ünnepére

ajánljuk a legszebb **sirkoszorúinkat**

Az őszi divathoz

gyönyörű ruhadiszeinket **gombokat csipkegallérokat.**

Benó Testvérek

ezelőtt Kokits A. F.
rövidáru, cipő és játékszeráru üzlete

Nagybecskerek

Telefon: 201. Alapítási év: 1870.